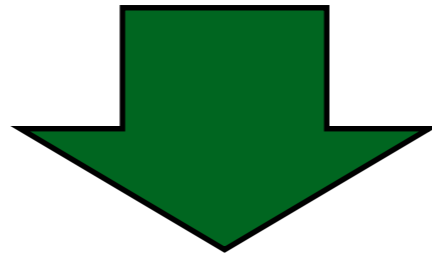

Trendek és kihívások a pénzüntézeti compliance tevékenységben

Sudár Gábor
Igazgató
Compliance Főosztály
OTP Bank Nyrt.

- Munkahelyi adatkezelés – összeférhetetlenség
- Meghatalmazotti tiltás alkalmazotti körben
- Due Diligence felmérések

Munkahelyi adatkezelések alapvető követelményei
– NAIH tájékoztató (2016.10.28.)

A munkahelyi adatkezelés során érvényesülő
adatvédelmi alapelvek (Infotv., Mt.):

- a célhoz kötött adatkezelés elve,
- a szükségesség-arányosság elve

Az adatkezelés jogszerű alapja lehet:

- az érintett hozzájárulása,
- törvényen alapuló adatkezelés,
- a munkáltató jogos érdeke.

Az adatkezelés jogszerű alapja:

- az érintett hozzájárulása [...]

Önkéntes hozzájárulás

„...Bonyolult a helyzet, amikor a hozzájárulás egyben a munkavállalás feltétele. A munkavállaló elméletileg megtagadhatja a hozzájárulását, de ez az álláslehetőség elvesztésével járhat. Ilyen körülmények között a hozzájárulás nem önkéntes, következésképpen érvénytelen.”

Forrás: EU Adatvédelmi munkacsoport
15/2011. számú vélemény a hozzájárulás
fogalom meghatározásáról

Az adatkezelés jogszerű alapja:

- törvényen alapuló adatkezelés [...]

Hpt. 144. §

- a hitelintézetten kívüli vezető állás vagy befolyásoló részesedés áll fenn;
- döntésben, annak előkészítésében való részvétel, amelyhez saját magának, közeli hozzátartozójának vagy a közvetlen és közvetett tulajdonában álló vállalkozásnak üzleti érdeke fűződik;

Az adatkezelés jogszerű alapja:

- a munkáltató jogos érdeke [...]

'Érdekmérlegelési teszt':

- lehetséges alternatív megoldások,
- munkáltatói jogos érdek meghatározása,
- adatkezelés célja és időtartama,
- munkavállalói érdekek meghatározása,
- munkavállalói érdekek korlátozásának arányossága.

Jogszabály változása 2016.07.01-jétől

„57. § (10) A befektetési vállalkozás biztosítani köteles, hogy alkalmazottja vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében általa foglalkoztatott más személy az ügyfél részére vezetett ügyfélszámla, értékpapírszámla fölött az ügyfél képviselőjeként - **közeli hozzátartozójának ügyfélszámlája, értékpapírszámlája feletti rendelkezés, valamint jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton, létesítő okiraton alapuló képviseleti jogosultság kivételével** - rendelkezési jogot nem gyakorolhat.”

- ügyfélszámla: – (NEM fizetési számla)
- értékpapírszámla: dematerializált pénzügyi eszközök nyilvántartására szolgáló számla
- ügyfél képviselőjeként rendelkezési jog gyakorlása: eseti vagy állandó meghatalmazott
- közeli hozzátartozónak minősül: a házastárs, az élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér (Bsz.t.4. § (2) bekezdés 76. pont).

- valamennyi munkatárs tájékoztatása email-ben
- a hálózatban dolgozó munkatársak tájékoztatása a Heti hírlevélben
- alkalmazottak értékpapírszámlák feletti meghatalmazásainak Compliance általi ellenőrzése
- alkalmazott meghatalmazottak nyilatkoztatása a közeli hozzátartozói viszony fennállása tekintetében
- alkalmazott meghatalmazottak felhívása a meghatalmazók megkeresésére a meghatalmazások visszavonása érdekében
- rendszerfejlesztés a közeli hozzátartozói státusz nyilvántartása érdekében

A Due Diligence kérdőívek száma és terjedelme az elmúlt évben megsokszorozódott.

2016-ban 70 partneri megkeresés érkezett, amelyből számos esetben 15-20 oldal (100-120 kérdés) terjedelemben kérdeznak a levelezőbankok.

A kérdések 70-80%-a azonos vagy hasonló, azonban 20-30% bankonként eltérő.

A felülvizsgálati periódus bankonként változik: 6-12-24 hónap.

A compliance szabályok szigorodása miatt számos bank szüntette meg szolgáltatásait a közép-kelet-európai térség és más régiók bankjai részére.

A levelezőbanki kapcsolatokban markáns koncentráció figyelhető meg, egyre kevesebb bank nyújt klíring szolgáltatásokat és bizonyos bankok számára egyre nehezebben érhetőek el ezek a nemzetközi fizetési és klíring szolgáltatások.

Az ok elsősorban az, hogy a bankok a szigorodó szabályozás miatt a korábbi pénzmosás megelőző (AML) / ügyfél megismerési (KYC) követelményeken túlmenően pénzügyi ügyfeleik ügyfeleinek megismerését (KYCC), átvilágítását is szükségesnek tartják, ezért jelentősen megnövekedett információs igényvel lépnek fel egymással szemben.

Amennyiben ezek az információk nem állnak rendelkezésre, a klíring szolgáltatók inkább választják a nem transzparens ügyfélkörrel való kapcsolat felbontását, mint ezeknek a nem kellőképpen átlátható kapcsolatoknak a fenntartásával együtt járó compliance kockázatokat.

A bankközi kapcsolatok száma a térségben kb. 25%-kal csökkent, ezért prioritás, hogy a bankok meg tudjanak felelni a partnerek compliance elvárásainak.

Lehetséges megoldások:

- a partnerbanki due diligence tevékenység **központi koordinációja;**
- a válaszok tartalmának reputációs és egyéb kockázati szempontú **mérlegelése;**
- a szélesebb tartalmú compliance due diligence vizsgálatok **egységes módszere és rendszere;**
- a partnerbanki kapcsolatok kialakításáról és fenntartásáról **koordinált döntéshozatal.**

Köszönöm a figyelmet!